

**LABORATORUL PENTRU ANALIZA
CONFLICTULUI TRANSNISTREAN**

**CRONOLOGIA
PROCESULUI DE
REGLEMENTARE
A CONFLICTULUI
TRANSNISTREAN**

IANUARIE 2023

Procesul de reglementare a conflictului transnistrean derulat în luna ianuarie 2023 poate fi remarcat prin continuarea negocierilor părților cu partenerii internaționali și menținerea dialogului între Chișinău și Tiraspol în cadrul mecanismelor procesului de negociere existente.

Pe parcursul lunii ianuarie anul curent, Biroul politici de reintegrare a menținut dialogul privind dosarul transnistrean cu partenerii internaționali. Viceprim-ministru pentru reintegrare al R. Moldova, Oleg Serebrian a avut o serie de reuniuni de lucru cu oficiali din UE, Georgia și reprezentanți ai OSCE. În cadrul întrunirii cu Tytti Tuppurainen, Ministra pentru afaceri europene și coordonare a proprietății a Finlandei și Daniela Gîțman, Secretara de stat a Ministerului Afacerilor Externe al României, oficialii au discutat subiecte de actualitate referitoare la procesul de soluționare a conflictului transnistrean, inclusiv în contextul evoluțiilor militare din Ucraina. În cadrul întrevederii dintre Viceprim-ministrul pentru reintegrare, Oleg Serebrian și șeful Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova, Jānis Mažeiks, subiectele de discuții sau concentrat pe dinamica formatelor de dialog Chișinău-Tiraspol, cu precizarea că o nouă întrevedere de lucru a reprezentanților politici va fi propusă până la finele lunii februarie anul curent, precum și abordările autorităților Republicii Moldova pe un spectru de probleme ce preocupă locuitorii de pe ambele maluri ale Nistrului. Subiectul întrevederii de lucru a reprezentanților politici în luna februarie, a fost pe lista temelor de discuții și între Vicepremierului, Oleg Serebrian cu Oleg Vasnețov, Ambasadorul Federației Ruse în Republica Moldova.

În decursul lunii ianuarie 2023, Viceprim-ministrul pentru reintegrare al R. Moldova, Oleg Serebrian și reprezentanții Biroului politici de reintegrare, au întreprins o vizită de lucru în satul Doroțcaia din raionul Dubăsari. De asemenea, a fost efectuată o vizită de lucru și pe platoul Coșnița.

Partea transnistreană în decursul lunii ianuarie 2023 a menținut dialogului cu Chișinău și Moscova. La începutul lunii, Tiraspolul e emis un comentariu cu privire la modificările legislației penale avute în vedere de Parlamentul Republicii Moldova. În decursul lunii, negociatorul șef de la Tiraspol, Vitaliy Ignatiev a participat în regim online la masa rotundă „Dezvoltarea cooperării culturale și umanitare cu compatrioții în realitățile geopolitice moderne”, care a avut loc la Camera Civică a Federației Ruse. Una dintre problemele cheie discutate în cadrul evenimentului a fost protecția drepturilor și intereselor compatrioților ruși din regiunea transnistreană. De asemenea, în cadrul evenimentului negociatorul șef de la Tiraspol a menționat că Chișinăul se „militarizează” și a solicitat Rusiei o reacție în acest sens.

La sfârșit de lună, Tiraspolul a emis o informare cu privire la trimiterea unui apel către participanții formatului „5+2” despre situația alarmantă cu importul de medicamente în regiune și refuzul Chișinăului de a implementa soluții de compromis în acest domeniu. Negociatorul șef de la Tiraspol, Vitaliy Ignatiev a remarcat că Tiraspolul contează pe reluarea în 2023 a întâlnirilor în formatul „5+2” fără precondiții sau rezerve.

În contextul parcursului european al Republicii Moldova, în luna curentă Președintele Parlamentului Republicii Moldova, Igor Grosu, a declarat că exemplul de aderare la UE a Ciprului, care se află într-o dispută cu Ciprul de Nord, poate fi aplicat și Republicii Moldova, care are nesoluționat conflictul transnistrean. De asemenea, pe parcursul lunii, ministrul afacerilor externe și integrării europene al Republicii Moldova, Nicu Popescu, a remarcat că problemele reglementării transnistrene și retragerea trupelor ruse din regiunea transnistreană trebuie rezolvate doar prin dialog.

În cadrul grupurilor de lucru (experți), în luna ianuarie 2023, a avut loc ședința consultativă a experților de pe ambele maluri ale Nistrului, din domeniul infrastructurii drumurilor. Comisia Unificată de Control s-a reunit în decursul lunii ianuarie de două ori. Guvernul Republicii Moldova a modificat componența nominală a delegației Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control, pentru a consolida capacitățile acesteia privind sprijinul multilateral al procesului de reglementare transnistreană. În formatul de negocieri „1+1” și în formatul „5+2” nu au avut loc întruniri.

Cronologic, dinamica procesului de reglementare a conflictului transnistrean pentru perioada lunii ianuarie 2023 arată astfel:

09.01.2023 – Tiraspolul e emis un comentariu cu privire la răspunsul reprezentantului pentru probleme politice din partea Chișinăului la o solicitare privind inovațiile în legislația penală avute în vedere de Parlamentul Republicii Moldova, care amenință să se transforme în persecuții și încălcări ale drepturilor locuitorii din regiunea transnistreană.¹

11.01.2023 – Negociatorul șef de la Tiraspol, Vitaliy Ignatiev a remarcat că Transnistria contează pe reluarea în 2023 a întâlnirilor în formatul „5+2” fără precondiții sau rezerve.²

12.01.2023 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare al R. Moldova, Oleg Serebrian în comun cu deputatul în Parlamentul R. Moldova, Roman Roșca și reprezentanții Biroului politici de reintegrare, a întreprins o vizită de lucru în satul Dorotcaia din raionul Dubăsari.³

12.01.2023 – La Bender/Tighina s-a desfășurat reuniune de lucru a Comisiei Unificate de Control. Delegația Chișinăului a fost condusă de Alexandru Flenchea, desemnat de Guvern în calitate de copreședinte al Comisiei din partea Republicii Moldova.⁴

12.01.2023 – Ministrul afacerilor externe și integrării europene al Republicii Moldova, Nicu Popescu, a remarcat că problemele reglementării transnistrene și retragerea trupelor ruse din regiunea transnistreană trebuie rezolvate doar prin dialog.⁵

13.01.2023 – În contextul problemei emise de către Tiraspol privind importurile pe teritoriul R. Moldova a unor loturi de produse alimentare, efectuate de către companiile din regiunea transnistreană, Biroul politici de reintegrare precizează că pentru introducerea în R. Moldova și plasarea pe piață a acestora trebuie să fie asigurată corespunderea cu cerințele legislației în vigoare și exigențele internaționale în domeniu.⁶

17.01.2023 – Viceprim-ministrul, Oleg Serebrian a avut o întrevedere de lucru cu delegația Seimului Republicii Polone. În cadrul discuțiilor, oficialii au abordat subiecte legate de situația regională, evoluțiile înregistrate în procesul de reglementare transnistreană, criza energetică și alte subiecte de interes.⁷

18.01.2023 – Viceprim-ministrul, Oleg Serebrian a avut o reuniune cu Tytti Tuppurainen, Ministra pentru afaceri europene și coordonare a proprietății a Finlandei și Daniela Gîțman, Secretara de stat a Ministerului Afacerilor Externe al României. Oficialii au discutat subiecte de actualitate referitoare la procesul de soluționare a conflictului transnistrean, inclusiv în contextul războiului din Ucraina, dinamica procesului de negocieri, rolul partenerilor Republicii Moldova, precum și alte subiecte de interes comun.⁸

¹ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Kommentariy Ministerstva inostrannykh del*, 09.01.2023, <https://mid.gospmr.org/ru/node/9310> (28.01.2023)

² Infotag, *TRANSNISTRIA AȘTEAPTĂ DE LA OSCE SĂ SCOATĂ DIN CRIZĂ PROCESUL DE NEGOCIERI*, 11.01.2023, <https://www.infotag.md/rebellion-ro/304016/> (28.01.2023)

³ Guvernul R. Moldova, *Prima vizită de lucru în teritoriu din anul 2023 a Viceprim-ministrului Oleg Serebrian: s.Dorotcaia din raionul Dubăsari*, 12.01.2023, <https://gov.md/ro/content/prima-vizita-de-lucru-teritoriu-din-anul-2023-viceprim-ministrului-oleg-serebrian-sdorotcaia> (28.01.2023)

⁴ Guvernul R. Moldova, *Prima ședință a Comisiei Unificate de Control în anul 2023*, 12.01.2023, <https://gov.md/ro/content/prima-sedinta-comisiei-unificate-de-control-anul-2023> (28.01.2023)

⁵ Infotag, *PROBLEMELE REGLEMENTĂRII TRANSNISTRENE ȘI RETRAGEREA TRUPELOR RUSE TREBUIE SOLUȚIONATE EXCLUSIV PRIN DIALOG – NICU POPESCU*, 12.01.2023, <https://www.infotag.md/rebellion-ro/304038/> (28.01.2023)

⁶ Guvernul R. Moldova, *Precizări referitor la pretențiile Tiraspolului în procesul de import în Republica Moldova a unor loturi de produse alimentare ce prezintă riscuri pentru securitatea alimentară*, 13.01.2023, <https://gov.md/ro/content/precizari-referitor-la-pretentiile-tiraspolului-procesul-de-import-republica-moldova-unor> (28.01.2023)

⁷ Ziarul Național, *Vicepremierul Oleg Serebrian, întrevedere cu deputați din Polonia: UE trebuie să dețină un rol important în procesul de reintegrare a R. Moldova*, 18.01.2023, <https://www.ziarulnational.md/vicepremierul-oleg-serebrian-intrevedere-cu-deputati-din-polonia-ue-trebuie-sa-detina-un-rol-important-in-procesul-de-reintegrare-a-r-moldova/> (28.01.2023)

⁸ Guvernul R. Moldova, *Întrevederea Viceprim-ministrului pentru reintegrare Oleg Serebrian cu Tutti Tuppurainen, Ministra pentru afaceri europene și coordonare a proprietății a Finlandei și Daniela Gîțman, Secretara de stat a*

19.01.2023 – Tiraspolul își propune lansarea unui sistem de avertizare cu privire la atacurile cibernetice, care să asigure securitatea informațională în regiune.⁹

20.01.2023 – La sediul Misiunii OSCE din Chișinău, a avut loc ședința consultativă a experților de pe ambele maluri ale Nistrului, din domeniul infrastructurii drumurilor.^{10, 11}

20.01.2023 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare, Oleg Serebrian alături de reprezentanții Biroului politici de reintegrare au efectuat o vizită de lucru pe platoul Coșnița, raionul Dubăsari. În cadrul vizitei au fost purtate discuții cu exponenții administrației publice locale, conducerea și personalul instituțiilor de învățământ și medicale, consilierii locali, precum și cu agenții economice.¹²

22.01.2023 – Președintele Parlamentului Republicii Moldova, Igor Grosu, a declarat într-un interviu acordat pentru presa din România, că exemplul de aderare la UE a Ciprului, care se află într-o dispută cu Ciprul de Nord, poate fi aplicat și Republicii Moldova, care are nesoluționat conflictul transnistrean.¹³

23.01.2023 – A avut loc întrevederea dintre Viceprim-ministrul pentru reintegrare, Oleg Serebrian și șeful Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova, Jānis Mažeiks. Subiecte de discuții au constituit activitățile planificate pentru anul în curs, dinamica preconizată în formatele de dialog Chișinău-Tiraspol, cu precizarea că o nouă întrevedere de lucru a reprezentanților politici va fi propusă până la finele lunii februarie anul curent, precum și abordările autorităților Republicii Moldova pe un spectru de probleme ce preocupă locuitorii de pe ambele maluri ale Nistrului.¹⁴

23.01.2023 – Autoritățile de la Tiraspol mobilizează bărbați cu vârsta de până la 55 de ani în contingentul de menținere a păcii.¹⁵

25.01.2023 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare, Oleg Serebrian a avut o întrevedere cu Reprezentantul Special al Președintelui în exercițiu al OSCE pe probleme de gen, Liliana Palihovici și Consilierul principal pe probleme de gen al OSCE, Lara Scarpitta. Discuțiile s-au concentrat pe activitățile legate de buna implementare de către Republica Moldova a angajamentelor internaționale privind dimensiunea de gen, inclusiv a celor care decurg din Rezoluția 1325 a Consiliului de Securitate al ONU privind Femeile, Pacea și Securitatea.¹⁶

25.01.2023 – Guvernul Republicii Moldova a modificat componența nominală a delegației Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control, pentru a consolida capacitățile acesteia privind sprijinul multilateral al procesului de reglementare transnistreană. Hotărârea aprobată în cadrul ședinței din 25 ianuarie 2023 stabilește desemnarea lui Alexandru Flenchea în calitate de

Ministerului Afacerilor Externe al României, 18.01.2023, <https://gov.md/ro/content/intrevederea-viceprim-ministrului-pentru-reintegrare-oleg-serebrian-cu-tutti-tuppurainen> (28.01.2023)

⁹ Deschide, *Tiraspolul își propune lansarea unui sistem de avertizare cu privire la atacurile cibernetice*, 19.01.2023, <https://deschide.md/ro/stiri/23/122265/Tiraspolul-isi-propune-lansarea-unui-sistem-de-avertizare-cu-privire-la-atacurile-cibernetice.htm> (28.01.2023)

¹⁰ Moldpres, *La Chișinău a avut loc ședința consultativă a experților din domeniul infrastructurii drumurilor*, 20.01.2023, <https://www.moldpres.md/news/2023/01/20/23000454> (28.01.2023)

¹¹ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *V Kishineve sostoyalas' diskussiya profil'nykh spetsialistov po dorozhnomu khozyaystvu*, 20.01.2023, <https://mid.gospmr.org/ru/node/9321> (28.01.2023)

¹² Guvernul R. Moldova, *Vizita de lucru a Viceprim-ministrului pentru reintegrare Oleg Serebrian pe platoul Coșnița*, 20.01.2023, <https://gov.md/ro/content/vizita-de-lucru-viceprim-ministrului-pentru-reintegrare-oleg-serebrian-pe-platoul-cosnita> (28.01.2023)

¹³ Radio Chișinău, *Igor Grosu, pentru presa din România: Conflictul din regiunea transnistreană nu este un impediment pentru aderarea la UE*, 22.01.2023, <https://radiochisinau.md/igor-grosu-pentru-presa-din-romania-conflictul-din-regiunea-transnistreana-nu-este-un-impediment-pentru-aderarea-la-ue---174631.html> (28.01.2023)

¹⁴ Guvernul R. Moldova, *Întrevederea Viceprim-ministrului pentru reintegrare cu șeful Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova*, 23.01.2023, <https://gov.md/ro/content/intrevederea-viceprim-ministrului-pentru-reintegrare-cu-seful-delegatiei-uniunii-europene-0> (28.01.2023)

¹⁵ Noi, *Tiraspolul anunță mobilizarea „în contingentul de pacificatori” a bărbaților până la 55 de ani*, 23.01.2023, <https://noi.md/md/transnistria/tiraspolul-anunta-mobilizarea-in-contingentul-de-pacificatori-a-barbatilor-pana-la-55-de-ani> (28.01.2023)

¹⁶ Moldpres, *Vicepremierul pentru reintegrare a avut o întrevedere cu Reprezentantul special al Președintelui OSCE pe probleme de gen*, 25.01.2023, <https://www.moldpres.md/news/2023/01/25/23000559> (28.01.2023)

conducător al delegației, dar și numirea unor noi membri și experți propuși de către autoritățile și instituțiile cu atribuții în domeniu (**Anexă**).¹⁷

25.01.2023 – Negociatorul șef de la Tiraspol, Vitaliy Ignatiev a participat în regim online la masa rotundă „Dezvoltarea cooperării culturale și umanitare cu compatrioții în realitățile geopolitice moderne”, care a avut loc la Camera Civică a Federației Ruse. Una dintre problemele cheie discutate în cadrul evenimentului a fost protecția drepturilor și intereselor compatrioților ruși din regiunea transnistreană.¹⁸

26.01.2023 – La Bender/Tighina a avut loc reuniunea CUC.¹⁹

26.01.2023 – A avut loc întrevederea Vicepremierului, Oleg Serebrian cu Oleg Vasnețov, Ambasadorul Federației Ruse în Republica Moldova. A fost reafirmată poziția Chișinăului de a găsi o soluție pașnică pentru dosarul transnistrean, bazată pe respectarea suveranității și integrității teritoriale a Republicii Moldova. În cadrul discuției a fost făcut un schimb de opinii pe marginea procesului de negocieri dintre Chișinău și Tiraspol. S-a menționat faptul, că în a doua jumătate a lunii februarie la Tiraspol va avea loc o nouă întrevedere de lucru a reprezentanților politici.²⁰

30-31.01.2023 – Vicepremierul pentru reintegrare, Oleg Serebrian a efectuat o vizită de lucru în Georgia, unde a avut o serie de întruniri cu oficialii de stat ai Georgiei. Discuțiile cu oficialii de la Tbilisi s-au axat pe relațiile de cooperare în plan bilateral, agenda de reforme implementate de autoritățile de la Chișinău și Tbilisi, fiind trecute în revistă eforturile susținute ale Republicii Moldova în vederea reglementării conflictului transnistrean pe cale pașnică și alte aspecte de interes reciproc.^{21, 22}

31.01.2023 – Tiraspolul a emis o informare cu privire la trimiterea unui apel către participanții formatului „5+2” despre situația alarmantă cu importul de medicamente în regiune și refuzul Chișinăului de a implementa soluții de compromis în acest domeniu.²³

31.01.2023 – Ambasadorul UE în Republica Moldova, Janis Mazeiks, într-un interviu acordat pentru Moldpres, a susținut că Acordul de Asociere și Acordul de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător vizează inclusiv regiunea transnistreană.²⁴

Realizat de Mihai Melintei

¹⁷ Guvernul R. Moldova, *Componența nominală a delegației Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control a fost actualizată*, 25.01.2023, <https://gov.md/ro/content/componenta-nominala-delegatiei-republicii-moldova-comisia-unificata-de-control-fost> (28.01.2023)

¹⁸ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Glava MID prinyal uchastiye v kruglom stole na ploshchadke Obshchestvennoy palaty RF*, 25.01.2023, <https://mid.gospmr.org/ru/node/9329> (28.01.2023)

¹⁹ Guvernul R. Moldova, *Incident grav în Zona de Securitate*, 26.01.2023, <https://gov.md/ro/content/incident-grav-zona-de-securitate> (28.01.2023)

²⁰ Guvernul R. Moldova, *Întrevederea Viceprim-ministrului Oleg Serebrian cu Ambasadorul Federației Ruse în Republica Moldova, Oleg Vasnețov*, 26.01.2023, <https://gov.md/ro/content/intrevederea-viceprim-ministrului-oleg-serebrian-cu-ambasadorul-federatiei-ruse-republica> (28.01.2023)

²¹ Guvernul R. Moldova, *Prima zi a vizitei de lucru a Vicepremierul pentru reintegrare al Republicii Moldova în Georgia*, 31.01.2023, <https://gov.md/ro/content/prima-zi-vizitei-de-lucru-vicepremierul-pentru-reintegrare-al-republicii-moldova-georgia> (31.01.2023)

²² Parliament, *MEETING OF GIORGI VOLSKI WITH THE DEPUTY PRIME MINISTER FOR REINTEGRATION OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA*, 31.01.2023, <https://parliament.ge/en/media/news/giorgi-volski-moldovis-respublikis-vitse-premiers-shekhvda> (31.01.2023)

²³ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Soobshcheniye MID PMR*, 31.01.2023, <https://mid.gospmr.org/ru/node/9336> (31.01.2023)

²⁴ Moldpres, *Janis Mazeiks: „Este foarte important ca R. Moldova să evolueze în cele nouă domenii evidențiate de Comisia Europeană”*, 31.01.2023, <https://www.moldpres.md/news/2023/01/31/23000730> (31.01.2023)

Anexă

**GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA
HOTĂRÂRE²⁵****Pentru modificarea anexei nr. 1 la Hotărârea
Guvernului nr. 515/2010 cu privire la delegația
Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 515/2010 cu privire la delegația Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 107, art. 595), cu modificările ulterioare, va avea următorul cuprins:

**COMPONENȚA NOMINALĂ
a delegației Republicii Moldova în Comisia
Unificată de Control**

Flenchea Alexandru – consilier în domeniul politicilor de reintegrare a țării în Cabinetul Prim-ministrului, conducător al delegației;
Golovaci Sergiu – șef adjunct al Inspectoratului de Management Operațional al Ministerului Afacerilor Interne, membru al delegației;
Bejan Alexandru – șef adjunct al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, membru al delegației;
Guțu Serghei – consultant principal, Ministerul Apărării, membru al delegației;
Staver Vasile – consultant principal, Ministerul Apărării, membru al delegației;
Macari Mihail – șef de direcție, Serviciul de Informații și Securitate, membru al delegației;
Șeremetov Stanislav – ofițer principal, Ministerul Apărării, expert cu statut permanent;
Olari Vasile – ofițer superior, Ministerul Apărării, expert cu statut permanent;
Ciorbă Artur – șef adjunct interimar al Serviciului protecție internă și anticorupție al Ministerului Afacerilor Interne, expert cu statut permanent;
Hodoroja Victor – șef de direcție generală, Serviciul de Informații și Securitate, expert cu statut permanent;
Doagă Viorel – șef adjunct de departament, Serviciul Vamal, expert cu statut permanent;
Rusu Vitalie – Ambasador cu misiuni speciale, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, expert cu statut permanent;
Gvidiani Alin – șef al Biroului politici de reintegrare, Cancelaria de Stat, expert cu statut permanent;
Lupan Angela – șef serviciu, Biroul politici de reintegrare, Cancelaria de Stat, expert cu statut permanent.

²⁵ Guvernul R. Moldova, ȘEDINȚA GUVERNULUI DIN 25 IANUARIE 2023, ORA 15.00, 25.01.2023
<https://gov.md/ro/content/sedinta-guvernului-din-25-ianuarie-2023-ora-1500> (28.01.2023)